

Met zicht op de doden

RIK RENCKENS

Bij het bezoek aan een begraafplaats zie ik een kunstwerk met de tekst: 'Verlost, gevlucht onder gestolen lucht'. Het woord 'verlost' intrigeert. Vroeger stond dat erg centraal in de christelijke levensvisie. Jezus werd omschreven als 'onze verlosser' en waarvan had Hij de mensheid dan verlost? Van de zonde! Ik wil wel een pint geven aan alle leerkrachten die dat in hun godsdienstles konden uitleggen aan de leerlingen ...

Nu zie ik het dus staan op een modern kunstwerk. Het kunstwerk is een metalen muur van enkele vierkante meters, met enkel die tekst op. Bezoekers aan de begraafplaats, als ze er niet aan voorbijlopen, krijgen de kans om er zelf een zin aan te geven.

Verlost, je kan denken aan het leed waarvan de doden zijn verlost: de pijn van hun ziekte, de kwalen van de ouderdom, de zorgen en de lasten van het leven. Dat alles hebben zij moeten doorstaan en daarvan zijn zij bevrijd. Je kan zelfs verdergaan en interpreteren: zij zijn verlost van het leven zelf, van het leven dat nooit alleen maar leuk is,

van het in het leven 'gegooid' zijn en daarmee dan verder moeten. Overledenen zijn van die leeflast ontheven. Zijn zij daarvan gevlucht, kunnen vluchten, van de leegte zelfs van gestolen lucht, zoals de kunstenaar ook lijkt aan te geven?

De muur staat in het groen en wijst omhoog. Het doet goed om dat ook te zien. De muur is geen afsluiting, maar een heenwijzing. Naar de ruimte waarin de overledenen nu verblijven? Al is hun lichaam in de aarde, in een urne of verstrooid, wie ze zijn is niet dood en heeft een nieuwe bestemming. Voor sommigen is dat enkel in de herinnering van dierbaren. Voor christengelovigen is dat ook in de eeuwige liefde van God. Gelovigen zijn verlost van iedere beperktheid van levensperspectief.

Gelukkig dat er begraafplaatsen zijn. Daar mag je en kan je soms je verdriet voelen en uiten en dan zullen tranen ook verlossend zijn. Hopelijk kan je daar ook voeling krijgen met je verlangen naar de onsterfelijke waarde van het leven en dat er iemand is die daarvoor kan zorgen. ■